

Od redakcji

Linguistica Copernicana, czasopismo językoznawcze przygotowywane do druku na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, wydawane dwa razy w roku, publikuje artykuły dotyczące dowolnego języka naturalnego, ze wszystkich dziedzin językoznawstwa szczegółowego i ogólnego, współczesnego i historycznego, w języku polskim i w innych językach słowiańskich, a także w języku angielskim, niemieckim i francuskim.

Linguistica Copernicana jest pismem otwartym dla wszystkich językoznawców, niezależnie od przynależności narodowej, środowiskowej, pokoleniowej, ani etapu drogi twórczej. Podstawowym kryterium przyjmowania artykułów do druku jest ich poziom merytoryczny. Prace są recenzowane jako teksty anonimowe, przez osoby niepozostające z autorem w zależności służbowej. Recenzje są dla autorów również anonimowe.

Na końcu tomu publikowane są informacje dla autorów, dotyczące zasad przygotowania artykułu do druku.

Czwarty tom *Lin. Cop.* zawiera 19 artykułów i dwa wspomnienia. Dominują artykuły dotyczące związków leksykalnych między językami, poświęcone problematyce zapożyczeń. Kilka artykułów łączy zagadnienia semantyki leksykalnej i składni języka polskiego, w ujęciu synchronicznym.

Witold Mańczak, nawiązując do swojej uniwersalnej koncepcji nieregularnego rozwoju fonetycznego spowodowanego frekwencją, wyjaśnia istnienie analogii między połączeniami przyimków z zaimkami osobowymi w językach celtyckich i w języku polskim, a następnie odwołując się do szerokiego tła zmian fonetycznych w wielu językach europejskich i dialektach, uzasadnia wymowę polskiego słowa *nauka* jako dwusylabowego (a nie trzysylabowego). Zuzanna Topolińska, ujmując zaimki dzierżawcze jako wykładniki relacji genetywnej, należące do paradygmatu przypadkowego zaimków oso-

bowych, analizuje relację semantyczną posiadania i służące jej wyrażaniu środki morfosyntaktyczne we współczesnych językach bałkańskich. Język polski stanowi punkt wyjścia i zarazem tło opisu badanej relacji semantycznej – na poziomie zdania i grupy imiennej.

Piotr Sobotka, na tle eksplikacji predykatu epistemicznego fundowanego na pojęciu nadziei, interpretuje Norwidowską, oryginalną koncepcję nadziei, koncentrując uwagę na sposobach mówienia o nadziei, charakterystycznych dla idiolektu poety, i na ładunku aksjologicznym przedmiotu nadziei. Anna Kisiel uzasadnia tezę o kontekstowości partykuł wyróżniających *zwłaszcza, szczególnie, w szczególności* i proponuje ich eksplikacje semantyczne, rozczłonkowane z punktu widzenia komponentów struktury tematyczno-rematycznej. Marzena Stępień, poszukując wspólnych komponentów semantycznych jednostek reprezentujących różne klasy gramatyczne i traktując wyrażenia funkcyjne jako narzędzia analizy składnikowej czasowników, konfrontuje partykuły *jakoby, podobno, rzekomo* ze znaczeniami wybranych epistemicznych czasowników mówienia. Iwona Kosek rozważa z punktu widzenia opozycji *langue – parole* problem statusu skrzydlatych słów w języku, głównie tych mających postać fraz, analizując ich miejsce w koncepcjach jednostek języka Andrzeja Bogusławskiego i Wojciecha Chlebdy, a także odpowiednio z jednej strony, na tle opozycji semantyki i pragmatyki, a z drugiej na tle frazeologii pragmatycznej. Sławomir Werwiński w wyniku analizy składniowo-semantycznej wypowiedzeń z trzema przyimkami ogólnorelacyjnymi *w stosunku do, w odniesieniu do* i *w porównaniu do* uzasadnia tezę o ich nierównoznaczności. Paulina Rosalska analizuje ciągi *na krok* i *o krok*, z punktu widzenia opozycji jednostki leksykalnej i konstrukcji syntaktycznej, i wyznacza granice wybranych jednostek ze słowem *krok*.

Drugą część tomu, poświęconą zapożyczeniom, otwiera artykuł Bogdana Walczaka, który przedstawia autorską koncepcję odróżniania zapożyczeń formalnosemantycznych od kalk strukturalnych w odniesieniu do języków blisko spokrewnionych, analizując szczegółowo wybrane zapożyczenia czeskie i rosyjskie w historii języka polskiego. Lucyna Agnieszka Jankowiak analizuje zapożyczenia (i ustala ich frekwencję) w słownictwie medycznym polszczyzny XVI wieku (przede wszystkim na podstawie zielnika Stefana Falimirza), terminologiczne i nieterminologiczne, i bada ich losy we współczesnej polszczyźnie. Michał Szczyszek weryfikuje tezy Krystyny Waszkowej i Hanny Jadackiej dotyczące procesu przekształcania się polskiego sy-

stemu słowotwórczego drugiej połowy XX wieku pod wpływem języków germańskich (zwłaszcza angielskiego), uzasadniając w świetle badań zespolonych nad polszczyzną mówioną, że tezy te są zbyt mocne. Iwona Burkacka porządkuje z punktu widzenia budowy słowotwórczej nowsze zapożyczenia z języka angielskiego, proponując również nową terminologię do opisu derywatów, złożzeń i procesów derywacyjnych, a także do określania statusu językowego elementów obcych. Małgorzata Urban analizuje rzeczownikowe derywaty słowotwórcze w najnowszej polszczyźnie, utworzone od zapożyczeń z języka angielskiego za pomocą różnych formantów sufiksalnych. Martin Ološtiak omawia problem adaptacji w języku słowackim angielskich nazw własnych z punktu widzenia teorii motywacji leksykalnej. Artykuł Aleksandry Wielunieckiej, dokumentujący ekspansję zapożyczeń z języka angielskiego we współczesnej polszczyźnie, zawiera przegląd anglicyzmów występujących w sloganach reklamowych, opublikowanych w roku 2009 w paru polskich miesięcznikach i tygodnikach. Anna Budziak omawia jednostki leksykalne z elementami polskiego pochodzenia, zawarte w XIX-wiecznym ukraińsko-polskim słowniku frazeologicznym Iwana Wahylewycza. Tatiana Kołodyńska analizuje kalki leksykalne, utworzone z elementów ukraińskiej gwary nadsańskiej pod wpływem wzorców słowotwórczych i semantycznych języka polskiego. Walentyna Mieszkowska omawia, na podstawie słowników współczesnego języka rosyjskiego, zapożyczenia z języka angielskiego w rosyjskiej terminologii ekonomicznej, na tle przemian ustrojowych ostatnich lat. Elena Słobodian przedstawia modne zjawisko umieszczania w tekstach języka rosyjskiego, pisanych cyrylicą, obcojęzycznych, przede wszystkim angielskich, wtretów pisanych alfabetem łacińskim. Zjawisko rozważane w ujęciu historycznym egzemplifikowane jest fragmentami tekstów współczesnej literatury popularnej i reklamy prasowej.

Recenzentom wydawniczym uprzejmie dziękuję za wnikliwą ocenę artykułów i uwagi krytyczne.

W 2010 roku językoznawstwo polskie poniosło ogromne straty. 27 lutego odeszła od nas na zawsze Profesor Krystyna Pisarkowa, a 30 czerwca Profesor Irena Bajerowa. Obie wybitne Uczzone miały znaczący wpływ na kierunki rozwoju dyscypliny w Polsce przez kilka dziesięcioleci. Wspomnienia o Nich, autorstwa Anny Kałkowskiej i Krystyny Kleszczowej, otwierają niniejszy tom.